

Læsnings Betydning i et kristent Ungdomsliv.

Foredrag, holdt af C. Skovgaard-Petersen, Sognepræst.

(Sluttet.)

God Læsning giver noget godt at lære paa i Arbejdets Gnetimer.

J unge, særlig her paa Landet, har saa mange lange Læser, da J er ene — naar J gaar bag Pløven, står Klynner paa Egen eller Hæftelse i Stalden, fører de lange Reje til Torden eller til Nælle, sidder paa Hø og Kornlæs eller spinger Pølsen i Voen, Dage, ja Uger igennem.

Spad bruger J alle disse Læser til? Arbejdet i sig selv behøver ikke at fængsle Sind og Tante meget. Haanden kan i de fleste Tilfælde handle selv.

Jeg har undertiden spurgt en og anden ung Karl: „Hvad tænker J egentlig paa i disse lange Gnetider? J Regler han jeg faaet det arlige Svar: „Vi tænker saa-mænd ikke paa noget“.

Det er vist sandt nok i mange Tilfælde, men jeg synes ærlig talt, det er lidt for lidt. At Landet ligger brat nu og da er godt; men ligger den altid brat, gaar det tilføjst med den som med den Læses Ager.

Gnetimerne hos mange unge (og maaske Gamle med) ligger sikkert hen som Hæderne, gulde, lyngdætte og tørre. Men de kan, som Hæderne, beplantes; de kan, disse gulde Gnetimer, bære den frodigste Bæst af Tante med Lømmen — ja, en hel frubende Stov af Bøn og Suf og Haab og ægersterke Fortæl.

Jeg nævnte før Livingston, hans Liv og Rejser. Har J ikke hørt, hvordan han som fattig Dreng sad i Spinderiet — Spølerne fujede, Maskinerne støjede — ene sad han fjorten Timer i Døgn, fra seks Morgens til otte Aften. Det var Gnetimer, det! Lange og gulde. Hvor-mangen en vilde ikke have sidet og gæbet og gloet paa Hjul og Spøle — og dermed rimeligvis være falden aandelig i Søvn for Livslid. Livingston tog sig sammen; han saa, at der kunde gøres noget ud af Gnetimerne. En Bog fik han puffed ind bag sin Spindemaskine; nu og da lunte, han kastede et flugtigt Blik i den, Resten af Tiden indpræntede han sig det læste. Haanden gik saa flittig og trofast som nogens ved Hjul og Spøle, men ogsaa Landet arbejdede. Gnetimerens Hedejerd var for ham bleven dyrket og beplantet, og det bar Frukt for kommende Dage.

J vil i Regelen ikke kunne have en Bog med Eder i Arbejdet; det er juft heller ikke det, jeg raader Eder til. Nej, læs i Eders Frithid, men tag saa fra Eders Læsning et godt Ord, en god Tante med Eder ind i Arbejdets lange Gnetider, saa gaar Resten næsten af sig selv. Den ene Tante tager, hvis den duer noget, efterhaanden hele Sjælen i Beslag.

Saa J aldrig en Klippeblot i det aabne Hav? Saa J aldrig, hvordan Fluglene samledes om den fra nær og fjern, frede sig i Stær og rugede deres Hø? Saaledes vil det læste blive Eder noget fast og bestemt, hvorom de spredte Tante i Gnetimerne af sig selv samles og frede sig, indtil nye Tante ruges ud og fløver som vingede Suf og Bønner opad mod Herren, Eders Gud.

Arbejdet gaar lettere, Timerne løber, og J — J vokser derunder og bliver „stærke i Anden og fulde af Visdom“.

God Læsning er godt Samtalsalt.

Det er ikke noget at agte ringe. En god Samtale er en af de vigtigste Ting her paa Jord — og jeg maaske vil tilløbe sig, en af de sjældneste. De fleste Samtaler ligner dem, som Wesley har strevet i sin Dagbog med de Ord: „de talte meget om ingenting“, eller dem, som H. C. Andersen har skildret i sit berømte Høentyr „Det er ganske vist“: En Høne taber en Hjer; Nabohønerne hvirrer og hister om det, ud i Ratten, Duerne kurrer „hvor! hvor!“ Flagermusene piber, og Hønerne goler — alle har de travlt med den sølle Hjer, indtil den ene Hjer bliver til fem Høns. „Nem Høns har plukket og hallet sig og er høje til Stam og Standsel. Det er ganske vist!“

Ja — og det er ogsaa ganske vist, at saadan Sladder-samtale, saadan Kurren, Tuben og Galen er alt tilhøbe lige usømmelig for en Kristen. Eders Tale skal være trykret med Salt“, siger Herren. Men hvorfor og hvordan? Af intet kommer intet. Er Du tom som en Gaas, bli' din Samtale Baas — det kan Du trygt gaar ud fra. Der maaske være Indhold i Dig selv, for at der kan blive Indhold i din Samtale. Sandt og levende Indhold i et Menneske kommer der kun paa en Maade; ved Troens Samliv med Herren. Sog det selv, der! Mæt din Sjæl, dit hele Menneske med Livsindhold i Herrens Samfund. Og gør saa et dybt oprigtigt Gred i dette dit eget Hjertes inderste Liv — det giver de bedste, de lifligste Samtaler.

Saadan var det f. Eks., at Augustin kom ind i den herslige Samtale, som han fortæller, han havde med sin Moder kort før hendes Død. Hans Moder stod en Aften lænet til det aabne Vindue, hun saa ud over Husets Have og Liberens Munding; Augustin stod hos. „Medens vi saaledes var alene, førte vi en saare liflig Samtale“, siger han. „Jorglemmende det forbigangne og tænkende efter det, som er foran, udsurgte vi i din, Sandhedsbærende Bærøelse hinanden om, hvordan vel de helliges evige Liv vilde blive. . . . Medens vi talte og længtes efter hin evige Livets Visdom, naaede vi under vort Hjertes fulde Vingeflag for et Dybtilt hen til den — og vi smagte Landens Førelgørde.“

Ja, lyttelige, rige Stunder, da Hjertets skjulte Liv og Indhold aabnes frit og rigt, da Sjæl møder Sjæl, og Land løfter Land. Det er Samtaler af evigt Værd! Gud give ogsaa Eder at smage af dem!

Men der skal Nod og Sandhed til at gøre et saadant ægte Gred i sig selv og saa det dybeste i sig frem. Det kan man gøre overfor en Ven eller to i lyttelige og varme Timer. Det bliver næppe nogenlunde Samtalens daglige Brød.

Hvad da? Skal vi da til daglig nøjes med at „tale om ingenting“ eller sladre om en Hønssejer? Nej, gør det ilt! Livets hellige Kræfter flyder bort gennem Sladderens Rende som Guldfjord gennem en Kloak. Saa hel-

lere følger Ordspøget: Tale er Søl, Tavsshed er Guld.

Dog — hvor intet andet er, lever Sladdereren i Regelen højt. Med Tavsshed drives den danske Ud. Der maaske fættes noget andet i Stedet.

Luthers Princip var det: Man driver kun Fabler, Løgn og Legender ud ved at sætte Guds Ord i Stedet. Luther sagde dette med Henblik paa Kirken — men det samme gælder med Henblik til Samtaler: man driver kun Sladdereren ud ved at sætte Salt, „Samtalsalt“, i Stedet. Og kan J ikke stæffe jer sligt ved et Gred i Eders eget Hjerteliv, saa gør i det mindste et Gred i Eders Læsning. Fortæl et eller andet af, hvad J har læst; sligt bevaer imod Sladdereren. Ja, meget ofte virker „det læste“ paa Samtalen som en Spand Vand paa en udtæt Pumpe. Til at begynde med kan den ikke give Vand trods alle Anstrængelser; men har man først hældt en Spand Vand paa den, giver den Vand af sig eget Dyd. God Læsning tan ofte, baade i Samtale og Bøn, hjælpe Eder til at give „Vand af Eders eget Dyd“ — og det er ikke dens ringeste Velsigelse.

Saa søg da Visdom fra Eders Ungdom af! Søg den i Herrens Frygt og søg den i god og styrkende Læsning — thi

„Wisdom er bedre end Perler; og alle de Ting, man har Lyst til, kunne ikke lig- nes ved den“ (Ordsp. 8, 11).

Et romersk-katolsk Bibelselskab.

Nylig er der i Italien med de pavelige Myndigheders Billigelse foretaget et Skridt, som maatte kunne lede til væsentlige følger af den lytteligste Art. I selve Rom er en ny Forening blevet grundet under det passende Navn „St. Hieronymus's Selskab for Udbevelsen af de hellige Evangelier“. Dets Øresformand er Kardinal Mofumi, medens Mofati, den velkendte „Sessitore“ ved det Vatikaanske Bibliotek, gør Tjeneste som dets Sekretær, og dets vedtænde Døjmed er at udgive billige Udgaver af Evangelierne paa Italiensk. Selskabet har gjort en udmærket Begyndelse med at offentliggøre en ny Oversættelse af de 4 Evangelier og Apostlenes Gerninger til den overmaade lave Pris af 20 Centimer (ca. 15 Ør).

Saaledes meddeler Maanedsbereyningen (The Bible Society Reporter) for November for det „Britiske og Udenlandske Bibelselskab“ og tilløber, at Udskrytelsen er net, i godt Omfang, klart Tryk og smækket Papir. Nye Uaer bruges ikke efter Versinddeling, men efter Mening, saa at alle alene større Afsnit, men de enkelte Svar i et Ordviske afbilles deres, sproget er klart, moderne, ofte krafifuldt. Oversættelsen er efter Tridentiner-Konciliet's Bestemmelse foretaget ikke efter den græske Grundtext, men efter den gamle latinske Oversættelse, Vulgata. Underveien er der dog i Noter under Teksten gjort opmærksom paa fejl i denne, f. Eks. ved Joh. 8, 25, hvor der staar om den meddelte Oversættelse, at „den giver ingen tydelig Mening, og den oprindelige Text udelukker den absolut“.

Maanedsbereyningen fortæller: „Jngen kan glæde sig mere end vi ved det udbrægede Skridt fremad, som Romerkirken her har gjort. St. Hieronymus-Selskabets Formaal er juft, hvad vi i mere end et halvt Hundrede Aar har arbejdet for i Italien. Dette Formaal er udtalt i den med en passende Fortale til dette lille Bind som „at bringe den guddommelige Bog indenfor Raakævn for en stor Mængde Mennesker, som hidtil ikke let har tunnet saa den“. . . . „at gøre Evangeliet til en virkelig Folkebog“. — Vort Bibelskabs lange fortsatte Bestræbelser i denne Retning ignoreres heller ikke aldeles. „Det er iøvrigt nødvendigt“, siger Fortalen, „at afbille denne Bestræbelse fra en lignende, som vore fraaktile protestantiske Brødre i nogen Tid har drevet paa med stor Fær“. — At blive kaldt „Brødre“ af Vatikanet lyder som en helbig Forandring fra de Ana-themaer, som blev slængede imod Bibelskabet af de to foregaende Paver. — Fortalen forbigaar ogsaa den gamle ubehøvede Anklage for, at vi udsender „forfalskede“ Skrifter. Dets eneste Klage er, at disse fraaktile Brødre „anfær at sætte Evangeliet i Stedet for Kirken, og at de indbyder Lærerne til umiddelbart og udelukkende fra hint at udbræge Lærdommen fra deres Tro og Begjærne for deres Liv. Det er heller ikke saa lidt betydningsfuldt, at ultramontaniske Blade som „Osservatore Romano“ og „Osservatore Cattolico“ har anfær St. Hieronymus-Selskabet velkommen og taler om det i en Tone, som gaar ud paa, at saa katolsk en Skit som „Evangeliet ved Arnen“ næppe skal behøve nogen Anbefaling. — Derfor, selv om denne nye Oversættelse er foretaget fra Latin i Stedet for fra Græsk, og at dens Udskrift er svækket, slundom ogsaa formærket, ved Noter af en Slags, som tun er altfor almindelige i pavelige Stridskrifter, maaske vil talte Gud for og satte Nod af denne Nænsgering, at den romerske Kirke er ved at hjælpe de fattigste af de italienske Fjalt til at saa Evangelierne i deres eget Tungemaal til saa billig en Pris.“

Det britiske Bibelselskab haaber altsaa paa, at selv om dette nye Foretagende fra Romerkirkens Side maatte være fremkommet som et Modtæk mod de „evangeliske“ Bestræbelser — og deri maaske vel ogsaa baade Oprindelsen og Begrundelsen ligger — saa kan Evangelierne ikke undlade at tale Evangeliet's Sag.

Og det samme tør vi vel ogsaa mene og haabe. N. Dalhoff i „Ar. Obl.“

Et Jubilæum.

Dr. Bernardo — enhver Londoner kender den Mand, og Navnet er kendt over hele den civiliserede Verden for det forarbejde Varmhjertighedsarbejde, der knytter sig til Navnet og udgaar fra „Bernardo Hjemmene“, der for kort Tid siden fejrede deres 25 Aars Jubilæum. Et saare hørt og velsignelsesrigt Arbejde har denne Mand faaet Naade til at udføre blandt Londons — ja hele Englands — fattige og forsømte Børn i de sundne Aar, og et

lille Indblik i Omfanget af hans Gerning og hans Arbejdsmaade vil være af almindelig Interesse.

Til Medarbejdere har han en hel lille Hær af erfarne „Opdagere“ i London og rundt i Provinshverne, der stadi-g besøger Kasererne, Logishusene og „Stummen“ for at søge efter forsømte og forladte Børn, der saa anbringes i Doktorens forskellige Oplagsanstalt, hvor Drengene op-læres i et eller andet nyttigt Haandværk og Pigerne i hus-sligt Arbejde for saaledes at blive til gode Medlemmer af Samfundet.

Doktoren begyndte sit Arbejde i en usel Høtke midt i Londons elendigste Fattigkvarter; nu øves Gerningen i 101 forskellige Børnehjem og 11 Missionsstationer. J For tog Hjemmene mod over 14,000 Børn, hvoraf 314 var under 5 Aar gamle, og de i sundne Aar er over 45,000 „Børn“ udgaaede fra Hjemmene, byggtgjorte til at kunne tage Livets Kamp op.

Med den canadiske Regering har Doktoren truffet den Ordning, at naar hans Dreng og Piger har naaet en saadan Udvikling, at de kan arbejde sig selv frem, sender hun dem til Canada. Jakt er der sendt 12,945 Dreng og Piger over, og Statistiken udsifer, at over 98 pCt. er det gaaet godt i den nye Verden. De fleste af dem bliver Haandværkere eller Agerbrugere, men der findes heller ikke et ringe Antal Læger, Præster, Jurister og Journalister iblandt dem. Da Prinsen og Prinsessen af Wales var paa deres Rejse rundt til Englands Kolonier, holdtes et Sted Velkomsthale af en Mand, der som Dreng var ud-gaaet fra „Bernardo Hjemmene“. Nu var han Medlem af Koloniens Senat. Fra saadanne taknemlige „tidligere forladte og forsømte Børn“ modtager Hjemmene aarlige Gaver til et Bøls af henedt nye Tusinde Kroner. Og til hele Gerningen, der spiler paa frivillige Gaver, mod-tager Doktoren hverved tre Miljoner Kroner om Aaret.

Fra først af tænkte Dr. Bernardo ikke paa at blive Filantrop. Men medens han endnu var en ganske ung Læge, begyndte han en Afsienstole for Børn i et af Lon-dons fattigste Kvarterer. Og en Aften, da Undervis-ningen var forbi, var der en lille, pjaltet og forkommen Fyr, der nødig vilde „ud i den kolde Nat“, men hellere vilde blive og ligge ved Doktorens Raftelov.

„Nej, min Dreng,“ svarede Doktoren, „det er paa Tide, at du skal hjem. Hvor boer du?“

„Der ingen Sted“, lød Svaret. Og Drengen for-talte saa, at der var mange andre Dreng og Piger for-uden ham, som heller ikke „boede nogen Sted“. Saa gif Doktoren ud med ham, og Jimmy Jervis var ikke sen til at udpege de Kræppe, Kædere, Baggaarder og Gy-ber, hvor hans uheldige Kammerater tilbragte Natten.

Den Nat misfede Lægestanden en af sine løvende Disciple, for Bernardo blev klar over, at her var et Ar-bejde for ham: at søge at redde de forladte Stalter. Og denne Gerning har han siden trofast viet alle sine Kræfter under megen Modstand og mange Hindringer. At han ligefrem maaske se smaa Børn fra Mødre for at fri dem fra at vokse op i fordærvelige Omgivelser, er ret almindeligt. Men det er og er Hjertet at høre om Begivenheder som denne, der stede for ikke lang Tid siden: Et lille Barn blev optaget paa et af Hjemmene, men skønt det sit god Føde og lærlig Pædagog, var det ganske sigegyldigt overfor alle Forsøg paa at mere og opmuntre det, brød sig intet om alt det Væstels, man gav det. Og Aarfagen hertil viste sig at være den, at Barnet var blind — forbi dets Moder en Dag, da hun som beruset hjem, havde boret en starp Naal gennem Pupillen i begge Bar-nets Øjne. M a s T h o m s e n i „Ar. Obl.“

For Hus og Hjem.

Opbevaring af Frugt.

Høst- og Sommerfrugt opbevares bedst udbredt paa Gulv eller paa Hylde i et tørt og luftigt Rum. Hyl-derne dækkes med Avispapir. Fra Tid til anden ser man nøje efter, om enkelte Frugter skulde begynde at raabne, og fjerner da disse. Bliver Luftten fugtig i Rummet, kan dette afhjælpes ved at sætte en Staal med nogen tør Rør-oste berind. Denne optager Fugtigigheden. Naar den bliver flydende, sættes den over Jden; Vandet fordamper, og Potastien kan benyttes paany. Opbevaringsstedet maaske ikke være varmt, men heller ikke koldt, saa Frugten frejser. Bedst er det, om det ligger over eller ved Siden af Køl-le-net eller et andet apparat Værelse. Frosken Frugt kan til en viss Grad atter blive god, naar den lægges i iskoldt Vand.

Bedst opbevarer man Vinterfrugt ved at indbille hver enkelt i Sillepapir og nedlægge dem i Tænder med tørt, hvit Sand. Vedler, der holder sig, kan meget godt be-hyltes med Frost, naar de nedlægges i Tønder med Vner mellem Gblelagene. Har man derimod et passende varmt Rum, behøver man tun at ville Frugten ind i Avispapir og lægge dem paa Hylde eller i Tønder. Vedlerne for-dæres lettere, naar de berører hvertandre.

Overalt, hvor Hjertelivet i os faar Lov at vaagne og udfolde sig i sine Dybder, bliver det en Johannes, som baner Vej for Vorherre. J. C. H o f t r u p .

Kristendommen er et Liv og ikke en ny Bestæftigelse ved Siden af de andre, som vilde berøve os Tiden til den. . . Der høres slet ikke mere Tid til for at komme til Him-melen end for at gaar til Helvede. J. C. H o f t r u p .

Religionen gør os til Guds Børn, Kunstten til hans taknemmelige Venner. E. W a g n e r .

Al sand Gudsfrugt bestaar deri, at Du i Din Færd mod Menneskene lægger det for Dagen, som Du søler for Gud. D. O. M o n r a d .

„Det er mig, som gør alt,“ siger Herren, „og Du skal intet gøre uden at give mig Lov til at gøre alt for Dig.“ J. C. H o f t r u p .

Hvor Danskerne i Amerika findes.

(Fortfæt)

Danfjøbte i de Forenede Stater, fordeltte i Countier.

Table listing Danfjøbte in various US states including Oklahoma, Oregon, and various counties like Baker County, Benton, Cladamas, etc.

Table listing Danfjøbte in Pennsylvania and Rhode Island with counts for various counties and cities.

Table listing Danfjøbte in South Carolina and South Dakota with counts for various counties and cities.

Table listing Danfjøbte in Tennessee, Texas, and Utah with counts for various counties and cities.

Table listing Danfjøbte in Vermont and Virginia with counts for various counties and cities.

Table listing Danfjøbte in Washington state with counts for various counties and cities.

Table listing Danfjøbte in Virginia with counts for various counties and cities.

Table listing Danfjøbte in Washington state with counts for various counties and cities.

(Fortfættes.)